MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

OBCEPRO PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE

HAVRAŇ

NA OBDOBÍ LET

2025 - 2032

Schválen Zastupitelstvem obce, usnesením č. 14/a, dne 25.06.2025

Úvod

Dokument Program rozvoje obce Havraň na období let 2025–2032 byl zpracován v rámci řešení projektu „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Obec Havraň doposud nemá žádnou aktuální komplexní rozvojovou koncepci, která je pro řízení obce a pro rozhodování o klíčových otázkách budoucnosti obce zcela nezbytná. Zpracování Programu rozvoje je pro obec důležitá zejména z důvodu:

- potřeby praktického podkladu (manuálu) pro aktivizaci vnitřních zdrojů obce a efektivní realizaci rozvojových aktivit;
- úspěšného čerpání finančních prostředků z domácích zdrojů;
- úspěšného čerpání finančních prostředků ze zdrojů Evropské unie;
- potřeby relevantních podkladů pro rozhodování obecního zastupitelstva v rozvojových otázkách zásadního významu;
- potřeby prezentace záměrů obce s ohledem na konfrontaci a sladění cílů s vyššími územními celky.

Obec Havraň vypracovala vlastní program rozvoje obce, jehož cílem je vyjasnit zejména priority rozvoje obce a rozvržení jednotlivých rozvojových činností na nejbližší roky ale i s výhledem na delší období. Program rozvoje obce může například přispět k lepšímu využití finančních prostředků obce, je i důležitým podkladem při získávání různých dotací na uskutečnění vybraných rozvojových záměrů. Zejména v malých obcích bývá běžné, že představitelé obce sice určité priority vnímají, ale pouze v myšlenkové rovině; nejsou uvedeny písemně, tzn. přístupné všem. Přitom teprve až písemná podoba struktury cílů a priorit napomůže k jejich snadnějšímu naplnění – je stanovena zejména hierarchie jednotlivých priorit (které priority jsou důležitější než jiné) a časový plán jejich naplnění. Program rozvoje tak přispívá k tomu, aby obec efektivněji využívala finanční prostředky z vlastního rozpočtu i dostupné dotace.

Program rozvoje obce (dále nejčastěji jen PRO) obsahuje dvě základní části – část analytickou, zaměřenou na zachycení stávajícího stavu, a část návrhovou, shrnující zvolené budoucí cíle a možné cesty k jejich dosažení.

Tento dokument vznikal v průběhu 2.kvartálu roku 2025.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Obec Havraň se nachází v Ústeckém kraji, konkrétně v jeho jižní části v okrese Most. Součástí obce jsou také její dvě osady, a to Moravěves a Saběnice. Obec se nachází cca 6 km jižně od okresního města. Obec leží v hnědouhelné pánvi a rozkládá se v nadmořské výšce 235 – 305 m n. m. Zástavba je souvislá tvořená rodinnými a obytnými domy podél komunikace. Obcí a jejími osadami protékají potoky Srpina a Počeradský potok a dále dva bezejmenné potoky, které náleží do povodí Ohře.

První zmínky o obci se datují již do 13. století. Název obce se odvozuje od původního Havranův Dvůr. V 15. století postoupil tehdejší majitel se souhlasem krále Vladislava Jagellonského Havraň městu Most a obec se postupně stala jeho zemědělským zázemím. Významnou plodinou této oblasti byla cukrová řepa, která se od 19. stol. zpracovávala v místním cukrovaru (z roku 1882). Jeho provoz byl ukončen koncem 70. let minulého století. Na začátku 20. století prošla Havraň stavebními proměnami, které za sebou zanechaly objekty se znaky městské architektury. I přes četné likvidační zásahy si obec uchovala tuto podobu dodnes. K rekreaci a rybolovu jsou využívány rybníky na severním okraji obce podél potoka Srpiny.

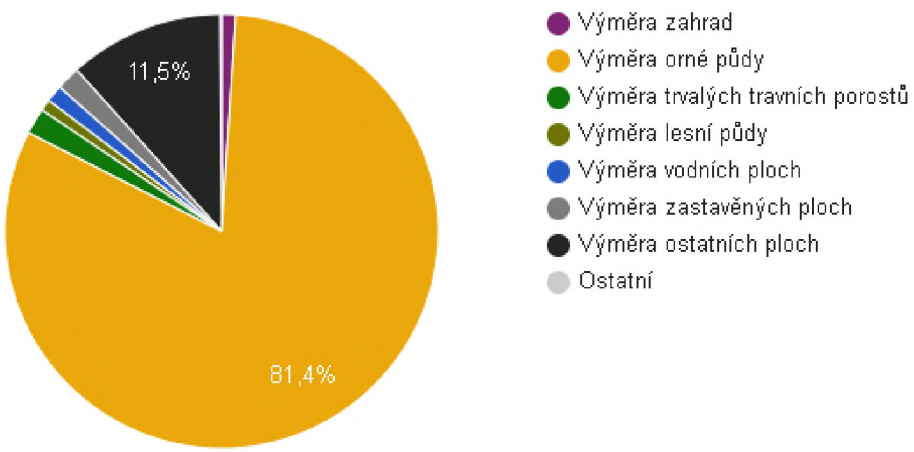
Ke konci roku 2024 bylo v obci evidováno 634 trvale žijících obyvatel. Obec Havraň je členem Mikroregionu Most - Jih a zároveň se nachází v územní působnosti MAS Naděje. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Most. Hustota zalidnění obce je 36,07 obyvatel/km2.

Mapa obce

Celková výměra katastru obce je 1 716 ha, přičemž převažuje zemědělská půda, z toho podíl orné půdy činí více než 80%. Výměra ostatních ploch je zanedbatelná. Vodní plochy pak zabírají cca 22 ha z celkové výměry katastru obce.

Struktura využití půdy v obci Havraň v roce 2023

Zdroj: ČSÚ

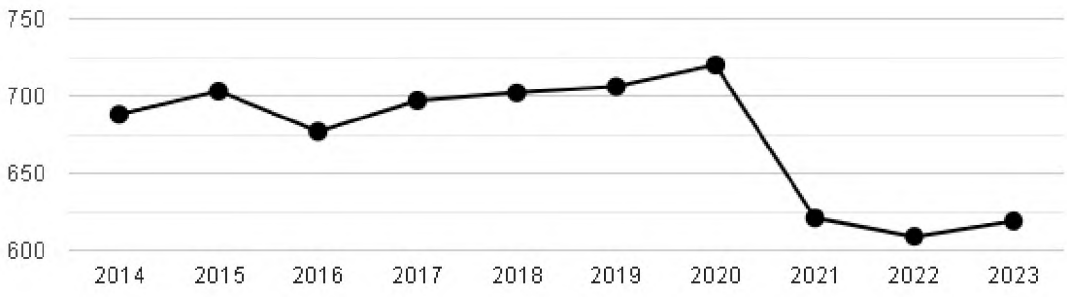
Koeficient ekologické stability vyjadřuje poměr mezi přírodně stabilními plochami (jako jsou lesy, zahrady atd.) a plochami zastavěnými či intenzivně zemědělsky obdělávanými (tzv. nestabilními). Vyšší hodnota koeficientu obecně značí příznivější stav, hodnota vyšší než 1 znamená vyváženou (stabilní) krajinu. V obci Havraň dosahuje koeficient hodnoty 0,06.

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Na konci roku 2024 žilo v obci Havraň 634 trvale hlášených obyvatel. Vývoj počtu obyvatel od roku 2014 vykazoval mírný nárůst, avšak mezi roky 2020 a 2021 došlo k výraznému poklesu. Tento pokles byl způsobem zejména migrací obyvatel do větších měst, vysokou mortalitou a nízkou porodností. Od roku 2023 opět vývoj počtu obyvatel mírně roste. Nárůst počtu obyvatel v obci je způsoben zejména její blízkostí k městům Most a Chomutov a nabídkou pracovních příležitostí v nové průmyslové zóně Joseph.

Vývoj počtu obyvatel obce Havraň v letech 2014 - 2023

Zdroj: ČSÚ

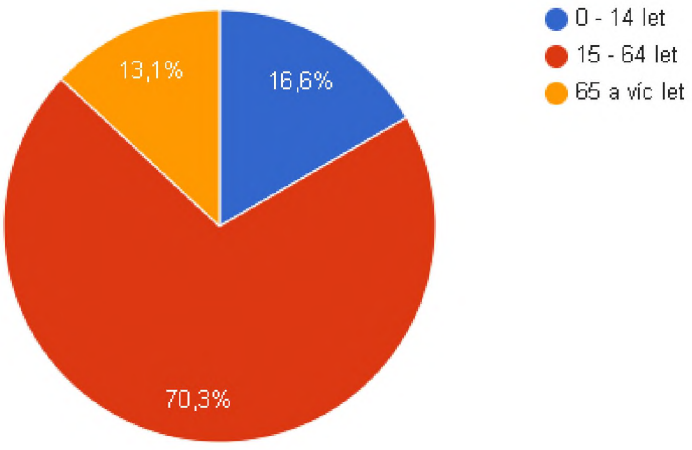
Pohyb obyvatel v obci Havraň v roce 2023

	Míra porodnosti	Míra úmrtnosti	Přirozený přírůstek v přepočtu na 1000 obyvatel	Míra imigrace	Míra emigrace	Saldo migrace	Meziroční změna počtu obyvatel
Havraň	6‰	6‰	-6‰	45‰	23‰	23‰	16‰
ORP MOST	8‰	8‰	-3‰	35‰	31‰	4‰	1‰
Okres Most	8‰	8‰	-5‰	35‰	32‰	3‰	-2‰
Ústecký kraj	8‰	8‰	-4‰	34‰	32‰	2‰	-1‰
ČR	8‰	8‰	-2‰	39‰	31‰	9‰	7‰
Zdroj: ČSÚ							

Struktura obyvatelstva

V roce 2023 byl podíl žen a mužů mezi obyvateli obce celkově vyrovnaný, s mírnou převahou na straně mužů. Největší zastoupení má skupina ve věku 15 - 64 let, která představuje téměř 70 % z celkového počtu obyvatel obce. Nejmenší zastoupení má věková skupina obyvatel od 0 - 14 let, následovaná skupinou nad 65 let. Index stáří se tak pohybuje na úrovni 87%, což je s ohledem na celkovou situaci v České republice pozitivní. Tedy věková skupina 0 - 14 let převažuje nad skupinou nad 65 let.

Věková struktura obyvatel obce Havraň v roce 2023

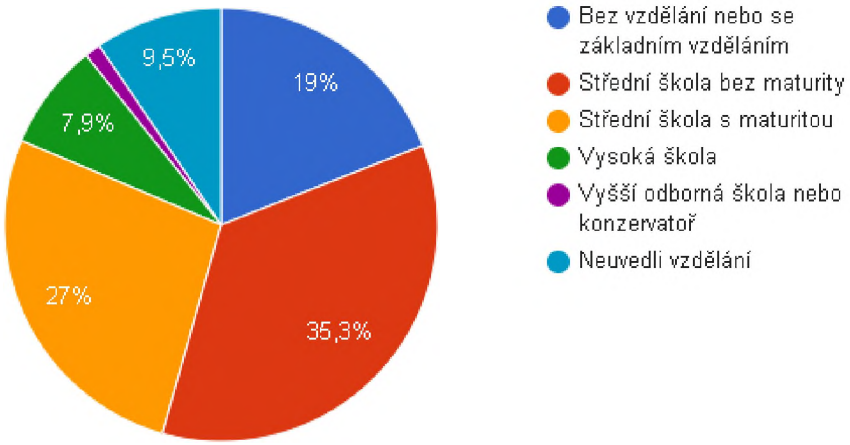

Zdroj: ČSÚ

Vzdělanostní struktura

Podle výsledků SLDB 2021 má vysokoškolské vzdělání v obci kolem 9 % obyvatel starších 15 let, což je hodnota pod průměrem celé ČR (18,7 %) v dané době. Největší podíl má zastoupení osob se středoškolským vzděláním bez maturity, kteří představují více jak jednu třetinu z celkového počtu obyvatel starších 15 let. Druhou nejpočetnější skupinou jsou pak osoby se středoškolským vzděláním s maturitou.

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Havraň v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Prognóza populačního vývoje

Na závěr lze říci, že předpokládaný vývoj věkové struktury obecně, zde odpovídá celospolečenským prognózám – odchylky z věkové struktury obyvatel obce nejsou natolik významné, aby zakládaly samostatné vývojové trendy, a roli zde nehrají ani žádné další faktory.

Populační vývoj obce je do značné míry odrazem atraktivity pro její obyvatele a výrazně ovlivňuje její budoucí vývoj. Je proto důležitým aspektem pro další rozvoj obce. Počet obyvatel se bude pravděpodobně v následujících letech pohybovat kolem 700. V prognóze je zohledněn očekávaný růst počtu obyvatel jak migrací, tak i přirozeným přírůstkem.

Naplnění demografické prognózy bude záviset na vývoji věkové struktury obyvatelstva, přirozené výměně obyvatelstva a na migračních tendencích, tzn. emigraci obyvatel ze sídla do měst nebo naopak. Pozitivní roli bude zejména hrát rozvoj stávající průmyslové zóny, která může vytvářet nové pracovní příležitosti. S tím jsou však spojené nároky na bydlení a občanskou vybavenost. V územním plánu obce jsou vyčleněny pozemky určené pro bytovou výstavbu.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Ekonomické a hospodářské prostředí obce odpovídá její velikosti a umístění. Přesto má na rozdíl od jiných

menších obcí výhodu v tom, že se v její blízkosti nachází, jak velká centra (Most, Chomutov), tak především přilehlá průmyslová zóna, jejímž vlastníkem je město Most. Celková plocha zóny je 196 ha. Zde se nachází několik významných společností – Nemak Czech Republic s.r.o., STARCAM s.r.o., AFSI Europe s.r.o., Ascorium Most s.r.o., Feintool Systém Parts Most s.r.o., HI-LEX Czech s.r.o., Atlas Box & Crating Czech s.r.o., Yankee Candle s.r.o., BLANCO Czechia s.r.o., Panattoni Czech Republic Development s.r.o., Fibran s.r.o., AIB KUNSTMANN Metal s.r.o., TOPPAN Packaging Czech s.r.o., POSMAYSPOL s.r.o., SAPRIL Greenpack s.r.o.

Struktura podnikatelských subjektů podle velikosti v obci Havraň v roce 2023

Počet zaměstnanců	Kategorie	Absolutně
1-9	mikropodniky	58
10-49	malé podniky	7
50-249	střední podniky	16
250 a více	velké podniky	18
nezjištěno	-	20
Zdroj: ČSÚ		

Mezi další významné podniky patří také společnosti působící v oblasti zemědělství: INTEGRAZ spol. s.r.o. a soukromí zemědělci p. Mazán, p. Horák – chov daňků a p. Rajter – chov skotu.

Přímo v obci bylo v roce 2023 evidováno cca 235 ekonomicky aktivních obyvatel.

Počet podnikatelských subjektů v rámci jednotlivých odvětví lze z hlediska významnosti shrnout následovně:

- Zemědělství, lesnictví, rybářství: 14
- Zpracovatelský průmysl: 31
- Stavebnictví: 8
- Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba: 19

Co se týče komerčních služeb, je nabídka poměrně malá – kvůli blízkosti a snadné dostupnosti větších měst, kde se veškeré potřebné služby nacházejí. Narůstající počty supermarketů a obchodních center jsou pro mnoho lidí přitažlivější i přesto, že je třeba do nich dojíždět. V současné době zde jsou otevřeny 3 obchody: V současné době zde jsou otevřeny 3 obchody: COOP Jednota Rakovník (prodejna potravin a smíšeného zboží), prodejna motorek p. Kolenčíka a prodejna levného nábytku.

Ostatní služby:

Služby v obci jsou rozvinuté velice málo. Jsou zde služby NelaNeil Beauty Salon (kosmetické služby), chráněné dílny TenNet (servis PC), firmy FAMSY (servis zemědělských a stavebních strojů a nákladních vozidel, prodej náhradních dílů), PPH MOST s.r.o. (nákladní autodoprava a třídění zeminy; provozování zařízení k úpravě a recyklaci stavebních odpadů), Jiří Psika (shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití; provozování zařízení ke sběru a výkupu odpadů), STAVOMONT (stavební práce), DGB Happy Metal s.r.o. (kovošrot, výkup kovového odpadu, především kabelů a likvidace zastaralého zařízení), Autoopravna Urban (opravy motorových vozidel), PK AUTOCAR s.r.o. (prodej vozidel, výměny autoskel) a AUTO HANOUSEK (autobazar). Na území obce se nachází také čerpací stanice ONO.

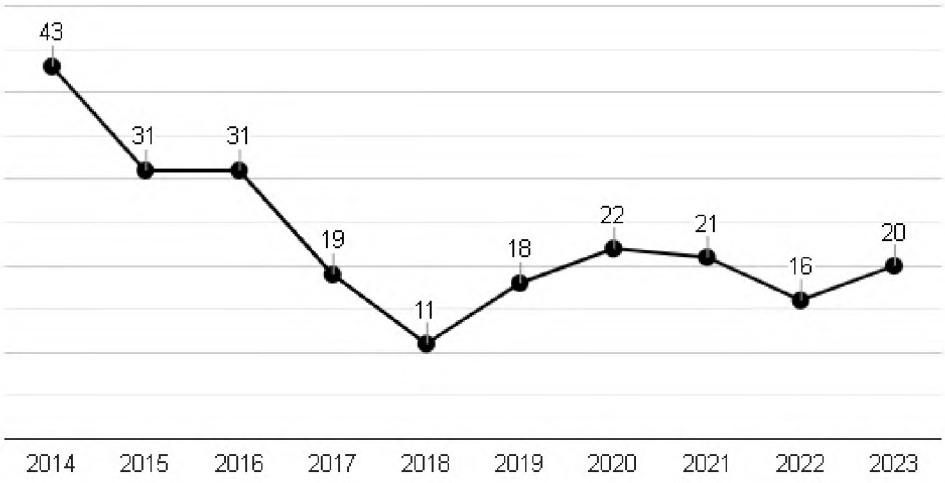
V průběhu roku jsou realizovány sezónní stánkové prodeje, např. ovoce, zelenina, zmrzlina.

Informační centrum se v obci nenachází.

Trh práce

Trh práce v obci je jasně naznačen poměrem vyjíždějících za prací a dojíždějících za prací do obce. Z níže uvedeného grafu vyplývá, že počet nezaměstnaných se vletech pohybuje kolem 20 osob.

Vývoj počtu nezaměstnaných osob v letech 2014 až 2023

Zdroj: ČSÚ

Míra nezaměstnanosti v obci v prosinci 2024 dosahovala 5,5 %. Tato hodnota byla nižší než hodnota pro okres Most ve stejném časovém období (8,36 %). Nepříznivá situace je však v rámci celého Ústeckého kraje, který v rámci České republiky patří k těm nejhorším. Okres Most je na seznamu Hospodářsky problémových regionů sestaveným Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Předpokládá se však pozitivní vývoj v rámci míry nezaměstnanosti, s ohledem na dostatečnou nabídku pracovních míst v okolí obce a stávající pozitivní situaci na trhu práce v celé České republice.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Obec Havraň je zásobována pitnou vodou ze skupinového vodovodu Most, který je zásobován vodou z vodojemu Havraň. Vodovodem pro veřejnou potřebu je zásobováno 100 % trvale bydlících obyvatel. Majitelem vodárenského zařízení je Severočeská vodárenská společnost a.s. a majetek provozují Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

Obec Havraň má také splaškovou kanalizační síť ukončenou přečerpávací stanicí, odkud se splašky přečerpávají na ČOV Chanov. Na kanalizaci je napojeno 80% obyvatel. Od 15 % trvale bydlících obyvatel jsou splaškové vody předčištěny v septicích s odtokem do vodoteče a od 5 % v septicích se vsakováním.

Vlastníkem přečerpávací stanice a kanalizace je Severočeská vodárenská společnost a.s. a provozovatel pak jsou Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Teplice. Vlastník v současné době neumožňuje napojení nových subjektů z důvodu nedostatečné kapacity ČOV ve Velebudicích. Z tohoto důvodu obec Havraň začala usilovat o výstavbu nové ČOV, s plánovaným přepojením obecní splaškové kanalizace na tuto ČOV.

Průmyslová zóna Joseph má tlakovou splaškovou kanalizaci vyvedenou na přečerpávací stanici Havraň a následně ukončenou na ČOV Most - Chanov. V areálu se nachází také vlastní ČOV, která je však využívána pouze pro dešťové vody. Provozovatelem ČOV a kanalizace jsou Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Teplice.

Ostatní osady:

Osada Moravěves je zásobována vodou ze skupinového vodovodu Most, vodojemem Hněvín. 100% trvale bydlících obyvatel je napojeno na vodovod pro veřejnou potřebu. Majitelem vodárenského zařízení je Severočeská vodárenská společnost a.s. a majetek provozují Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

Osada má kanalizační systém, ukončený ČOV, odpadní vody jsou od 99 % trvale bydlících obyvatel odváděny na ČOV. Vlastníkem ČOV včetně kanalizační sítě je Obec Havraň.

Osada Saběnice je zásobována pitnou vodou ze skupinového vodovodu Most, který je zásobován vodou z vodojemu Havraň. Vodovodem pro veřejnou potřebu je zásobováno 100 % trvale bydlících obyvatel. Majitelem vodárenského zařízení je Severočeská vodárenská společnost a.s. a majetek provozují Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

Osada má kanalizační systém, ČOV, odpadní vody jsou od 99 % trvale bydlících obyvatel odváděny na ČOV. Vlastníkem ČOV včetně kanalizační sítě je Obec Havraň. V roce 2024 byla provedena modernizace a zkapacitnění ČOV na 350 EO.

Obec je také plynofikována.

Na celém území obce je zprovozněna elektroenergetická síť a veřejné osvětlení.

Odvoz a likvidace komunálního odpadu je zajištěn společností Marius Pedersen a.s. Služba je poskytována obyvatelům obce a dalším na základě smlouvy uzavřené s obcí. V obci Havraň je provozován vlastní sběrný dvůr, kam mohou občané celoročně odkládat stavební suť, bioodpad, velkoobjemný odpad, vyřazená elektro zařízení, pneumatiky či oleje.

V obci je zajištěn sběr tříděného odpadu – plast, papír, sklo. Ke sběru těchto komodit slouží nádoby o objemu 1 100 l umístěných na stanovištích v obci. Dále na vybraných stanovištích obec zajišťuje sběr kovového odpadu do nádob o objemu 120 l. Celý systém sběru a shromažďování odpadů je popsán ve vyhlášce obce č. 1/2018.

Dopravní infrastruktura

Obcí Havraň prochází jak komunikace I.třídy, tak komunikace nižších tříd. Obcí prochází komunikace II/251, která vede od Chomutova přes obec Saběnice, Havraň a Moravěves a pokračuje na Louny. Nejvýznamnější z hlediska dopravy je komunikace I/27, která prochází obcí a představuje dopravní spojení, jak s městem Most na severu, tak na rychlostní komunikaci R7 na jihu. Vzdálenost z centra obce do Mostu je cca 6 km. S ohledem na významnost této komunikace, lze říci, že je v poměrně dobrém stavu. Horší je situace na komunikacích nižších tříd - v celokrajském měřítku je jejich priorita a vnímání potřebnosti jejich oprav na nižší úrovni. Nejvíce je poškozena komunikace II/251 v obci Havraň, kde jsou různé výtluky a propady způsobené především opotřebením.

Místní komunikace v obci vykazují různé stupně opotřebení. Jejich stav včetně orientačního pořadí naléhavosti oprav je ze strany obce průběžně sledován. Na základě těchto poznatků jsou místní komunikace postupně opravovány – tyto opravy jsou však samozřejmě vázány na aktuální možnosti obecního rozpočtu.

V obci ani její blízkosti se nenachází železniční spojení.

Přes obce vedou následující cyklotrasy: č. 66 - Pánevní cyklotrasa (dálková; vedoucí pánevní oblastí pod Krušnými horami), dále č. 3106 (vedoucí přes obce Polerady-Havraň-Strupčice) a č. 3112 (vedoucí přes obce Blažim-Moravěves-Koporeč a Lišnice). V současné době se v obci žádná cyklostezka nenachází, nicméně je v plánu její výstavba.

Dopravní obslužnost

V obci a v jejích osadách se nachází autobusové zastávky, které zajišťují napojení na lokální centra, zejména Most, ale také na přilehlou průmyslovou zónu Joseph. Obec je tedy obsluhována pravidelnou autobusovou dopravou provozovanou společnostmi DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s. nebo Dopravní společností Ústeckého kraje, p.o.

Dopravní společnost Ústeckého kraje, p.o. zajišťují dopravu v následující frekvenci: cca 12x denně směr Most, cca 12x denně směr Žatec a cca 7x denně směr Louny (o víkendech a svátcích je frekvence nižší, cca 3x za den směr Most a Louny a 1x denně směr Žatec). Dopravní podnik Měst Mostu a Litvínova, a.s. zajišťuje dopravu v pracovní dny 15x denně směr Most a zpět, o víkendu 6x denně směr Most a zpět. Linkový bus č. 31.

Mezi Havraní a části Saběnice je plánován silniční obchvat obce Havraň, jehož investorem je ŘSD, který je ve fázi povolování.

5. Vybavenost obce

Bydlení

Obec má celkem 11 objektů, v nichž je umístěno 52 bytů. Byty jsou určeny pro zájemce z řad občanů obce i okolních měst, kterým je více jak 18 let. Byty jsou přidělovány na základě pořadníku podané žádosti ze Seznamu žadatelů dle data podání.

Vývoj bytové výstavby v obci Havraň v období 2014 - 2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet dokončených bytů	3	7	4	3	2	0	3	0	1	0
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v kraji	0,90	0,99	0,95	1,23	1,39	1,60	1,40	1,61	1,65	1,57
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v ČR	2,27	2,38	2,58	2,69	3,18	3,40	3,22	3,29	3,64	3,49
Zdroj: ČSÚ										

Zdroj: ČSÚ

Domovní a bytový fond v obci Havraň dle SLDB 2011

Počet domů	166
Počet obydlených domů	147
Podíl obydlených domů	88,55%
Podíl obydlených domů v ČR	83,40%
Počet rodinných domů	134
Podíl rodinných domů	80,72%
Podíl rodinných domů v ČR	72,18%
Podíl bytových domácností vybavených počítačem a připojením na internet	50,26%
Podíl bytových domácností vybavených počítačem a připojením na internet v ČR	53,00%

Zdroj: ČSÚ

V územním plánu je vyčleněna řada volných ploch určených pro bytovou výstavbu; plochy určené pro výstavbu rodinných domů jsou více popsány v kapitole Obyvatelstvo. Zájem o výstavbu se vyskytuje nepravidelně. V místních podmínkách se jedná o výstavbu rodinných domů; obec v tomto směru žádnou podporu neposkytuje – pozemky jsou zájemcům nabízeny zasíťované.

Zájem o sociální bydlení (konkrétně o byty s nižšími náklady) je v obci trvale zaznamenáván, nicméně nejsou k tomuto účelu k dispozici volné nemovitosti. Podmínku nízkého nájmu splňují obecní byty, které jsou však dlouhodobě obsazené.

Školství a vzdělávání

V oboru předškolního vzdělávání působí v obci Mateřská škola Havraň, p.o. Jedná se o organizační složku zřízenou obcí. Základní škola a střední školy v obci nejsou. Základní škola byla zrušena v roce 2004. O znovuotevření se s ohledem na současnou situaci neuvažuje. Mateřská škola má pouze jedno oddělení, přičemž maximální celková kapacita zařízení je 25 dětí. Pro školní rok 2024/2025 byla tato kapacita naplněna v počtu 16 dětí. Ve školní jídelně se připravují obědy nejen pro děti z MŠ, ale i pro důchodce ve věku 65 let a více a pro zaměstnance obce. Možnost stravování má i široká veřejnost za poplatek 120,- za obědové menu (polévka, hlavní jídlo a pití).

Veškeré náklady včetně mzdových jsou MŠ hrazeny obcí.

Z hlediska základního a středního školství je spádovost jasně daná snadnou dostupností a šíří nabídky oborů – děti nejčastěji dojíždějí do Mostu či ostatních obcí.

Zdravotnictví

V obci se nachází pouze zubní ordinace, ordinace praktického lékaře pro dospělé a ordinace lékaře pro děti a mládež ukončila svoji činnost v roce 2020. Zubní ordinace je k dispozici pouze ve čtvrtek od 9:00 do 12:00. Obyvatelé mají samozřejmě možnost využít služeb zdravotnických zařízení v regionu, zejména v Mostě či Chomutově. Dojezdnost zdravotnické záchranné služby legislativně stanovená maximální dobou dojezdu (20 min.) je splněna.

Sociální péče

V obci se nenachází žádné zařízení sociální péče. Péče o seniory a zdravotně znevýhodněné je zde zajišťována především rodinnými příslušníky. V obci zajišťuje sociální služby na základě individuálního

objednání občanů organizace HEWER – osobní asistence. Dále má obec podepsanou Dohodu o spolupráci s Oblastní charitou Most, která řeší zajištění pravidelné péče o staré a nemocné občany s pobytem na území obce Havraň prostřednictvím pečovatelek a asistentek. Poskytování těchto služeb je možné na základě individuálních potřeb každého občana, spadajícího do cílové skupiny.

Bezpečnost

Bezpečnost obyvatel obce je zajišťována Policií ČR se sídlem v Obrnicích. Oblast působnosti tohoto dislokovaného pracoviště je však rozsáhlá a při stávajícím počtu policistů nelze považovat oblast bezpečnosti občanů a návštěvníků za dostatečně zajištěnou. V obci Moravěves funguje také sdružení dobrovolných hasičů.

Kultura

Nabídka kulturních zařízení v obci je poměrně nízká, avšak samotná obec pořádá více než 30 kulturních a společenských akcí ročně. Obec většinou pořádá akce místního charakteru, které se často konají pod širým nebem. Pro kulturní vyžití obyvatel obce slouží kulturní dům v Havrani. Většinu akcí pořádá obec sama, popřípadě ve spolupráci s mikroregionem či MAS. Obec také podporuje pořádání akcí místními spolky.

Konají se zde zejména taneční zábavy či jiná společenská setkání.

Mezi nejvýznamnější kulturní akce v obci patří např. společenské plesy, dětský maškarní ples, MDŽ Obecního úřadu, Pálení čarodějnic, dětský den, Václavská zábava, Lampionový průvod, Halloween, Mikulášská nadílka, Rozsvícení vánočního stromku s jarmarkem, Silvestr, Vánoční mše, Česko zpívá koledy, Vavřinecká pouť a Poslední leč.

Obec se snaží pořádat pro své občany také pravidelné tradiční zájezdy např. do divadla v Mostě či na muzikály v Praze.

Co se týká památek v obci, zde je nabídka malá. Mezi nejvýznamnější patří v obci Havraň areál kostela sv. Vavřince, tedy kostel sv. Vavřince, a dále hrobka Fischerů a fara. Nově zrevitalizovaný křížek v parku před obecním úřadem. V Moravěvsi se pak nachází také kaple, která je ve vlastnictví obce. Na hřbitově v Havrani se nachází pomník obětem 1. světové války. Dále jsou zde pomníky obětem 2. světové války, a to v Havrani a Moravěvsi. Nově postavená kaple v obci Saběnice s osazením soch s duchovní tématikou, bude součástí nově vybudované návsi.

Kostel sv. Vavřince slouží k církevním obřadům a k vybraným kulturním akcím.

Mezi významné spolky působící v obci patří:

- Spolek dobrovolných hasičů Moravěves
- Myslivecké spolek Havraň, jehož součástí je Myslivecký kroužek pro děti, který se schází jednou za 14 dní
- ZO Českého svazu žen a ČSŽ Havraň 01
- Český rybářský svaz z.s. (správa rybníků, možnost rybářského lístku)

V obci Havraň se nachází obecní knihovna. Součástí knihovny jsou nově i stolní a karetní hry pro rodiče i děti a půjčovna elektrokoloběžek. Nová otevírací doba: PO 11-15 hod, ÚT 12-18 hod, ST 11-15 hod, ČT 13-17, PÁ po tel. domluvě.

V rámci obecního úřadu je v provozu Pošta partner, a to každý den PO, ÚT a PÁ 7-10 hod, ST a ČT 13:30-17 hod. Provoz je uzpůsoben s ohledem na potřeby občanů obce.

Pohostinství

V obci se nachází dvě restaurace Motorest Havraň a Hospoda na statku. Stravovací nabídku nově rozšiřuje i Občerstvení u Kačky, které formou výdejního okénka tzv. foodboxu nabízí rychlá jídla a nápoje pro místní i návštěvníky.

Dále je zde možnost pronájmu kulturního domu pro potřeby široké veřejnosti, např. soukromé oslavy, svatby, školení.

Sport a tělovýchova

Obec je vybavena sportovními zařízeními jako je multifunkční hřiště a fotbalové hřiště. Pro děti se pak v obci nachází dětská hřiště. V létě je možno využívat místní rybníky k rybaření, ale i ke koupání. Rybníky spravuje Český rybářský svaz z.s. Hřiště jsou veřejně přístupná, kromě víceúčelového hřiště v Havrani a Moravěvsi, kde provoz zajišťuje správce hřiště.

Obec dále každoročně pořádá Dětský příobecní tábor „Havraňáček" pro děti od 4 do 15let.

V rámci kulturního domu jsou jednou týdně pořádány sportovní lekce zumby a jógy.

Vzhledem k venkovskému rázu a okolí jsou zde však ideální podmínky pro – pěší turistiku, cyklistiku, běh a jiné aktivity.

Sportovní klub:

- MotoMostClub, o.s. – volnočasové aktivity mládeže v oblasti motokrosu

6. Životní prostředí

V obci nejsou pozorovány žádné významné problémy s životním prostředím, přesto jsou tady dva nepřehlédnutelné problémy. V okolí obce se nacházejí černé skládky, které se však obec snaží pravidelně likvidovat, což je dosti náročné. Druhým problémem jsou emise z průmyslové zóny JOSEPH.

Občasným závažným problémem za inverzního počasí bývá znečištění ovzduší lokálními topeništi na tuhá paliva.

Obec a okolí se nachází v chráněném ložiskovém území.

Odpadové hospodářství

Z výše popsaného systému likvidace komunálního odpadu (část Technická infrastruktura) je patrné, že veškerý odpad je z obce vyvážen specializovanou společností. V katastru obce se nachází sběrné místo určené ke sběru recyklovatelného odpadu.

Legální skládka v katastru obce není zřízena.

Obec Havraň je aktuálně držitelem „Stříbrného certifikátu" v kategorii Ekologická obec.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obec je řízena devítičlenným zastupitelstvem. Rada obce není zřízena. Obec zaměstnává 18 osob. Obec zřídila kontrolní, finanční a zemědělský výbor, bytovou komisi, kulturní komisi a péči o občana a dále osadní výbory Saběnice a Moravěves.

Do kompetence finančního výboru spadá dohlížení nad finančním hospodařením obce, sestavování rozpočtu včetně návrhů na rozpočtové změny, kontrola pokladny obecního úřadu a další činnosti týkající se financí.

V kompetenci kontrolního výboru je kontrola plnění usnesení zastupitelstva a plní úkoly, kterými je pověřeno zastupitelstvem.

Činnost kulturní komise a péče o občana se dotýká několika oblastí:

- kulturní - pomáhá obecnímu úřadu při organizaci kulturních akcí - MDŽ, MDD, návštěva divadla, zájezdy
- péče o člověka - návštěvy jubilantů, vítání občánků, knihovna, Mateřinka a další

Bytová komise má na starosti vše kolem správy obecních bytů.

Osadní výbory Saběnice a Moravěves se účastní zastupitelstvech obce, kde prosazují zájmy občanů svých komunit a zajišťují kulturně sportovní aktivity v daných částech obce.

Dostupnost nejběžnějších úřadů dle obce:

- pověřený obecní úřad Most
- krajský úřad Ústí nad Labem
- matrika Most
- stavební úřad Most
- finanční úřad Most

Hospodaření obce

Obec hospodaří v současné době s vyrovnaným (přebytkovým) rozpočtem. Nejvýznamnější příjmy plynou z daňových příjmů.

Vývoj rozpočtového hospodaření obce Havraň v letech 2014 - 2023 (v tis. Kč)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Daňové příjmy	9 493	11 009	16 038	12 132	13 996	15 528	15 037	16 717	16 239	17 373
Nedaňové příjmy	1 904	1 998	1 914	2 258	2 338	2 414	2 271	2 310	2 224	2 953
Kapitálové příjmy	501	329	687	248	460	623	371	1 032	0	117
Neinvestiční přijaté dotace	919	972	1 227	872	1 200	517	1 372	1 157	737	868
Investiční přijaté dotace	0	38	1 070	1 148	4 890	125	0	0	4 528	5 739

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Příjmy	12 816	14 346	20 936	16 658	22 883	19 208	19 052	21 216	23 728	27 051
Běžné výdaje	12 798	10 395	9 372	9 682	10 647	10 468	10 922	12 152	11 737	18 327
Kapitálové výdaje	856	1 559	3 499	17 210	8 340	7 002	11 940	4 160	7 775	42 750
Výdaje celkem	13 653	11 955	12 871	26 892	18 987	17 470	22 862	16 312	19 512	61 077
Saldo příjmů a výdajů	-838	2 391	8 064	-10 234	3 897	1 737	-3 810	4 904	4 216	-34 026
Podíl kapitálových výdajů	6,27%	13,04%	27,18%	64,00%	43,92%	40,08%	52,22%	25,50%	39,85%	69,99%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	99,86%	72,46%	44,77%	58,12%	46,53%	54,50%	57,33%	57,28%	49,46%	67,75%
Zdroj: ČSÚ										

Zdroj: ČSÚ

Bezpečnost

Stav kriminality v obci je nízký, v podstatě nulový.

Varování obyvatel před živelními katastrofami je prováděno centrální sirénou.

Vnější vztahy a vazby

Obec se snaží spolupracovat nejen se sousedními obcemi, ale je aktivním členem následujících sdružení:

- Mikroregion Most - Jih
- MAS Naděje o.p.s.
- Svaz měst a obcí
- Hospodářská a sociální rada Mostecka

Obec získala „Cenu hejtmana za společenskou odpovědnost“ za rok 2024, kterou každoročně uděluje Ústecký kraj.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Při zpracování tohoto programu rozvoje obce bylo stanoveno 7 základních cílů, které rámcově vymezují základní cesty rozvojového procesu v obci. Jedná se o následující oblasti:

- Bydlení a občanská vybavenost
- Podpora podnikání, zaměstnanost a trh práce
- Doprava a infrastruktura
- Image regionu
- Sociální rozvoj, vzdělanost a kultura
- Turistika, cestovní ruch, volný čas a sport
- Životní prostředí a veřejný pořádek

Pro potřeby rozvoje obce jsou důležitější především samotné cíle, nikoliv jejich vzájemné pořadí. Tyto oblasti určují především kvalitu života v obci, image obce a podmiňují celkový hospodářský rozvoj.

Při stanovení strategií rozvoje těchto jednotlivých oblastí se vycházelo především ze:

- současného profilu regionu
- z plánů a záměrů jednotlivých členských obcí
- výsledků průzkumu názorů občanů

SWOT analýza

Silné stránky

- **technická infrastruktura**
  v obci je vybudován vodovod a kanalizace, včetně plynofikace
- **občanská vybavenost**
  v obci se nachází mateřská škola, existuje tak zázemí pro nejmenší děti, což ocení především pracující rodiče, dostupnost zdravotních služeb (stomatolog), pošta, bytový fond, stavební parcely
- **dopravní obslužnost**
  v obci je zajištěna pravidelná autobusová doprava, která umožňuje napojení na spádová města
- **životní prostředí**
  dobrý stav životního prostředí díky neexistenci významnějších znečišťovatelů, kvalitní zemědělská půda
- **sport a volný čas**
  díky poloze obce a jejímu klidnému prostředí se nabízejí možnosti pro sport či jiné volnočasové aktivity (turistika, cyklistika, apod.), rybníky
- **podnikatelské prostředí**
  průmyslová zóna Joseph, prostory v bývalém areálu cukrovaru
- **poloha a dostupnost**
  výhodná poloha vůči příslušným správním centrům a jejich snadná dostupnost, možnost dojíždění za prací, vzděláním či službami

Slabé stránky

- **technická infrastruktura**
  zvýšené náklady na budování, provoz a údržbu infrastruktury, nevyhovující stav silnic procházejících obcí a dalších místních komunikací či veřejného osvětlení
- **cestovní ruch**

neexistence cyklostezek a jejich případné napojení, nedostatečná bezpečnost chodců a cyklistů, špatný stav kulturních památek
- **občanská vybavenost**
  nedostatečný stav bytového fondu a jeho zastaralost, zanedbaný vzhled a zastaralost objektů občanské vybavenosti
- **obyvatelstvo**
  vysídlování místní části Moravěves
- **životní prostředí**
  rozsáhlá síť černých skládek, nefunkční požární nádrže, emise v ovzduší způsobené průmyslovou zónou Joseph

Příležitosti

- **občanská vybavenost**
  podpora rozvoje stávající infrastruktury, zejména mateřské školy, zdravotní a sociální péče, rozvoj venkovského bydlení, zvýšení bezpečnost stávajících dětských hřišť
- **cestovní ruch**
  obnova kulturních památek
- **podnikatelské prostředí**
  vytváření podmínek pro rozvoj stávajících podnikatelských subjektů, snaha o zatraktivnění obce pro příchod nových podnikatelských subjektů, např. zajištěním potřebné technické infrastruktury a nabídkou prostor
- **kulturní a společenské aktivity**
  zapojení občanů do spolkových aktivit v obci, podpora místních spolků, rozšíření zázemí pro kulturní a společenské aktivity v obci, podpora a rozvoj každoročně se opakujících akcí, obnova kulturních tradic
- **sport a volný čas**
  podpora aktivit stávajících či nově vznikajících spolků, pro zajištění sportovního vyžití v obci, vybudování hřišť v obci Moravěves a Saběnice, tělocvičny a posilovny v obci Havraň
- **životní prostředí**
  revitalizace a regenerace místních lokalit - biokoridor, rybníky, provádění energeticky úsporných opatření na budovách ve vlastnictví obce

Hrozby

- **obyvatelstvo**
  stárnutí populace obce, zhoršení sociální situace (nárůst nezaměstnaných), odchod stávajících podnikatelských subjektů z obce
- **technická infrastruktura**
  zhoršení kvality obecních komunikací v případě nedostatku finančních prostředků či náhlých přírodních katastrof, nedostatečné prostředky pro údržbu a výstavbu technické infrastruktury
- **občanská vybavenost**
  zhoršení dostupnosti služeb pro obyvatele obce v důsledku změn, které nedokáže obec ovlivnit, např. snižování poskytování zdravotní péče v obci či sociální péče pro obyvatele obce, nedostatek míst bytového fondu
- **obecní samospráva**
  nedostatek finančních prostředků na zajištění správy obce, zejména jí poskytovaných služeb a dále na její rozvojové projekty
- **sport a volný čas**
  ukončení aktivit místních spolků

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Obec Havraň je příjemným místem pro život, která má kvalitní životní prostředí a dlouholetou tradici osídlení, která se nachází v dosahu správních center. Obyvatelé obce jsou spokojeni a zapojují se do lokálního společenského dění. Příjemné přírodní prostředí a dostatek pracovních příležitostí jsou lákadlem nejen pro místní obyvatele, ale nové potenciální obyvatele.

Cílem obce je v následujícím období zajistit podmínky vhodné jak pro život občanů, tak pro rozvoj podnikatelských aktivit na svém území s ohledem na zachování kvality životního prostředí.

Obec bude i nadále podporovat společenský život svých občanů s cílem zvýšit atraktivitu obci pro okolí. Další významnou aktivitou obce bude také zajištění kvalitní a bezpečné infrastruktury, zejména kvalitních komunikací či cyklostezek. Cílem zlepšení a údržby infrastruktury bude udržení kvalitního, životního prostředí v obci.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost Střední důležitost Nízká důležitost

Cíl : „Bydlení a občanská vybavenost”

Opatření : „Bydlení”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Oprava a údržba nájemních domů”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	25000	Vlastní + externí
„Příprava pozemků pro výstavbu (Havraň, Moravěves, Saběnice)”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	35000	Vlastní + externí
„Výstavba bytového domu místo jatek”	2026 - 2030	Zastupitelstvo obce	40000	Vlastní + externí
„Vybudování bytů pro seniory čp. 42 Havraň”	2026 - 2030	Zastupitelstvo obce	28000	Vlastní + externí
„Výstavba RD (Havraň, Moravěves, Saběnice)”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	80000	Vlastní + externí
„Výstavba 3 bytových domů” 48 bytů	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	120000	Vlastní + externí
„Budování obytných zón” podpora budování obytných zón soukromých investorů a developerů cca 40 bytů v RD	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	80000	Vlastní + externí

Opatření : „Občanská vybavenost”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Rekonstrukce požární zbrojnice Moravěves”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	6000	Vlastní + externí
„Kulturní dům Havraň - vybavení (kino, ozvučení)”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	3000	Vlastní + externí
„Revitalizace hřbitova”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	25000	Vlastní + externí

oprava zdi, brány, kolumbárium, cestní síť, hrobky atd.				
– „Rekonstrukce zázemí pro zaměstnance obce Havraň"	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	12000	Vlastní + externí
šatny, garáže, dílna, parkování atd.				
^^ „Revitalizace budovy obecního úřadu"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	28000	Vlastní + externí
bezbariérový přístup – výtah a rampa, obálka budovy – zateplení, interiéry a instalace				
– „Revitalizace koupaliště"	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	25000	Vlastní + externí
koupaliště, kulturní a sportovní zázemí – pódium, letní kino, sociální zázemí, parkoviště pro osobní a obytné vozy				
^^ „Výstavba spolkového domu v Saběnicích"	2026 - 2029	Zastupitelstvo obce	44000	Vlastní + externí
– „Výstavba bytů v budově OÚ"	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	14000	Vlastní + externí
výstavba dvou podkrovních bytů v budově obecního úřadu				

Cíl : „Doprava a infrastruktura"

Opatření : „Dopravní infrastruktura"	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
^^ „Oprava, údržba a výstavba komunikací a chodníků"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	20000	Vlastní + externí
^^ „Výstavba chodníku v obci Havraň podél II/251"	2026 - 2030	Zastupitelstvo obce	9000	Vlastní + externí
^^ „Výstavba cyklostezky / chodníku Havraň – Saběnice"	2025 - 2027	Zastupitelstvo obce	15000	Vlastní + externí
– „Oprava, údržba a výstavba parkovacích ploch"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	12000	Vlastní + externí
stávající plochy, nové plochy s nabíjením pro elektromobily, parkoviště před obecním úřadem, parkoviště pro OA a obytné vozy u koupaliště atd.				
– „Vybudování dopravního značení"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	1000	Vlastní + externí
^^ „Osazení rychlostních radarů"	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	1500	Vlastní + externí
^^ „Obchvat obce Havraň"	2025 - 2032	ŘSD	0	Externí
Investorem je ŘSD				

Opatření : „Technická infrastruktura"	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
^^ „Havraň – nová ČOV a kompletní odkanalizování"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	35000	Vlastní + externí
– „Výstavba infrastruktury pro bydlení"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	35000	Vlastní + externí
– „Výstavba kamerového systému"	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	3000	Vlastní + externí
– „Rekonstrukce veřejného osvětlení"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	5000	Vlastní + externí
^^ „Komunitní sdílení energie – FVE, baterie"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	15000	Vlastní + externí

Cíl : „Sociální rozvoj a kultura"

Opatření : „Kultura"	**Od - do**	**Odpovědnost**	**Náklady (tis. Kč)**	**Zdroj financování**
– „Obnova kulturních tradic v obcích Havraň ,Saběnice a Moravěves"	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	800	Vlastní + externí

„Oprava kaple Moravěves”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	3500	Vlastní + externí
„Kulturní akce”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	600	Vlastní + externí
„Oprava kostela sv. Vavřince”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	15000	Vlastní + externí
„Oprava a revitalizace drobných historických památek”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	4000	Vlastní + externí
Oprava a revitalizace drobných historických památek (křížky, poutní místa....)				

Cíl : „Turistika, cestovní ruch a volný čas”

Opatření : „Turistika a cestovní ruch”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Opatření : „Volný čas”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Výstavba, údržba a modernizace dětských hřišť (Havraň, Moravěves, Saběnice)”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	9500	Vlastní + externí
„Revitalizace a modernizace areálu fotbalového hřiště”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	7500	Vlastní + externí
výstavba trvalé stage na fotbalovém hřišti, zázemí pro akce				
„Výstavba workoutových a posilovacích hřišť (Havraň, Moravěves, Saběnice)”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	3000	Vlastní + externí
„Multifunkční hřiště Saběnice”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	2500	Vlastní + externí
„Vybudování lesní stezky”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	1500	Vlastní + externí

Cíl : „Životní prostředí a veřejný pořádek”

Opatření : „Životní prostředí a veřejný pořádek”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„Revitalizace a údržba veřejných prostranství (Havraň, Moravěves, Saběnice)”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	15500	Vlastní + externí
„Revitalizace a údržba biokoridorů”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	3500	Vlastní + externí
„Likvidace černých skládek”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	5000	Vlastní + externí
„Revitalizace rybníků, vodních ploch a vodotečí vč. okolí”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	8500	Vlastní + externí
Havraň, Moravěves, Saběnice				
„Revitalizace návsí Havraň, Moravěves, Saběnice”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	15000	Vlastní + externí
„Revitalizace parků a výstavba zeleně”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	8500	Vlastní + externí
Havraň, Moravěves, Saběnice				
„Rozšíření sběrných míst”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	1500	Vlastní + externí
„Pořízení techniky na údržbu obce”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	2500	Vlastní + externí
„Zpracování místní energetické koncepce”	2025 - 2032	Zastupitelstvo obce	800	Vlastní + externí
„Vybudování návsi Saběnice”	2026 - 2032	Zastupitelstvo obce	4000	Vlastní + externí
vybudování návsi Saběnice a výstavba nové kaple s osazením nových soch s duchovní tématikou				

B.3 Podpora realizace programu

V rámci předchozích částí tohoto dokumentu byly vedle obecného směru rozvoje obce stanoveny i konkrétní aktivity směřující k naplnění požadovaných cílů. Pro úspěšnou implementaci zpracovaného programu rozvoje obce je však neméně zapotřebí ujasnit, jakým způsobem bude probíhat samotná realizace navrhovaných záměrů. V rámci úspěšného dosažení všech zamýšlených cílů je nutné zapojit všechny aktéry rozvoje obce (soukromý sektor, neziskový sektor, veřejnost atp.).

Personální zajištění realizace programu rozvoje obce

Prvním krokem směrem k uskutečnění zvolených cílů a priorit je stanovit subjekty a osoby odpovědné nejen za řízení realizace, ale i za výkon a kontrolu plnění jednotlivých aktivit. S ohledem na velikost obce nebylo nutné zřizovat nové orgány či instituce. Hlavní skupinou pro naplňování priorit obce bude starosta obce společně se členy zastupitelstva. Jejím cílem usměrňovat realizaci programu rozvoje obce – iniciovat realizaci rozvojových opatření a aktivit, vyhledávání a zajišťování zdrojů jejich financování, projednání podnětů vztahujících se k realizaci opatření a aktivit, projednávání změn, aktualizací a revizí dokumentu, delegování jednotlivých činností a pravomocí na odpovědné osoby aj.

Monitorování realizace PRO a jeho aktualizace

Monitorování průběhu realizace programu rozvoje obce bude probíhat kontinuálně, avšak s ročním vyhodnocením v návaznosti na sestavení ročního rozpočtu obce.

Program rozvoje obce bude zároveň průběžně revidován, případně aktualizován v návaznosti

na průběh realizace jeho dílčích částí. Podnětem k aktualizaci programu může být závažná změna vnějších podmínek, naplnění jeho části, či potřeba stanovení nových cílů. Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2032 formou zpracování návazného dokumentu. Změny programu rozvoje obce budou prováděny přímo do dokumentu. Aktualizace programu rozvoje obce a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce. Aktuální verze dokumentu bude zveřejněna na internetových stránkách obce.

Financování realizace programu rozvoje obce

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit je obecní rozpočet. U řady aktivit se předpokládá také možnost spolufinancování z veřejných rozpočtů (kraje, ČR, fondy EU).

Program rozvoje obce bude základním stavebním kamenem pro tvorbu finančního plánu, finančního výhledu, ale i ročního rozpočtu obce.